

Заблоцький А.С. Нові знахідки гриба *Lophodermium paeoniae* Rehm в Україні // Матеріали міжнародної конференції молодих учених «Актуальні проблеми ботаніки та екології» (Івано-Франківськ, 27 – 30 вересня 2023 р.). – Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2023. – С. 25.

Нові знахідки гриба *Lophodermium paeoniae* Rehm в Україні
Заблоцький А.С.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Україна

New records of fungus *Lophodermium paeoniae* Rehm from Ukraine
Zablotskyi A.S.

V.N. Karazin National University of Kharkiv, Ukraine
e-mail: andreizablot647@gmail.com

Annotation. The rare and poorly studied fungus *Lophodermium paeoniae* Rehm (Rhytismataceae, Leotiomycetes, Ascomycota) until now was known in Ukraine exclusively from Crimea. In 2023, it was registered by us from the territory of the Zolochiv district of Kharkiv region. A brief description of the species is given.

Lophodermium paeoniae Rehm є представником мікроскопічних фітотрофних грибів, що належить до родини Rhytismataceae класу Leotiomycetes відділу Ascomycota. Цей вид був описаний у 1897 р. німецьким мікологом Г. Ремом. Типовий зразок виду був зібраний на перезимувалих стеблах *Paeonia officinalis* L. у Швейцарії. У 1935 р. американський вчений Л.Р. Техон запропонував перенести вид до роду *Lophodermina*, проте його пропозиція не отримала підтримки.

Попри те, що вид описаний ще у 19 ст., а рослина субстрат є доволі поширеною, в світі відомо небагато знахідок цього виду. База даних GBIF містить лише 285 записів, переважна більшість яких з країн Північної Європи.

На території сучасної України вид вперше зареєстрував Людвіг Гарбовський з Криму. Три зразки виду були зібрані ним на *Paeonia daurica* Andrews (як *P. carollinae*) в околицях міста Алушта у квітні 1916 р. Майже за 100 років після цього Д. Мінтер та І.О. Дудка зареєстрували ще 6 знахідок цього виду на різних видах півоній з околиць Ялти. Згідно з узагальненням, яке опублікував Д. Мінтер у 2000 р., на території України цей вид досі є відомим лише з Криму.

У червні 2023 р. в ході навчально-польової практики, під час опрацювання свіжих зразків грибів, зібраних О.Ю. Акуловим на території Золочівського району Харківської області, нами було ідентифіковано *Lophodermium paeoniae*. Гриб рясно спороносив на перезимувалих стеблах *Paeonia lactiflora* Pallas. Він утворював численні дрібні, овальні, блискучо-чорні фацидіоїдні апотеції з повздовжнім отвором у центрі. Парафізи гіалінові, ниткоподібні, зігнуті на кінчиках. Аски циліндричні, 8-ми споріві. Аскоспори ниткоподібні, 34-43 × 1,8 мкм. Наша знахідка виду є першою в Україні поза межами Криму.

*Роботу виконано під керівництвом О.Ю. Акулова, канд. біол. наук,
доцента кафедри мікології та фітоїмунології ХНУ імені В.Н. Каразіна*